Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

BUDITE NA PRAVNOJ STRANI
online@paragraf.rs
www.paragraf.rs

Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**

Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći OVDE.

ZAKON

O JAVNOJ SVOJINI

("Sl. glasnik RS", br. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 - dr. zakon, 108/2016 i 113/2017)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1

Ovim zakonom uređuje se pravo javne svojine i određena druga imovinska prava Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave.

Tri oblika javne svojine

Član 2

Javnu svojinu čini pravo svojine Republike Srbije - državna svojina, pravo svojine autonomne pokrajine - pokrajinska svojina i pravo svojine jedinice lokalne samouprave - opštinska, odnosno gradska svojina.

Predmet javne svojine

Član 3

U javnoj svojini su prirodna bogatstva, dobra od opšteg interesa i dobra u opštoj upotrebi, za koja je zakonom utvrđeno da su u javnoj svojini, stvari koje koriste organi i organizacije Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, ustanove, javne agencije i druge organizacije čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave i druge stvari koje su, u skladu sa zakonom, u javnoj svojini.

Pod javnom svojinom iz stava 1. ovog člana ne smatraju se stvari organizacija obaveznog socijalnog osiguranja.

Primena i odnos zakona

Član 4

Na sticanje, vršenje, zaštitu i prestanak prava javne svojine, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje pravo privatne svojine, ako nešto drugo nije određeno ovim ili drugim zakonom.

Odredbe posebnih zakona kojima se uređuje režim stvari u javnoj svojini ne mogu biti u suprotnosti sa ovim zakonom.

Namena stvari

Član 5

Namena stvari u javnoj svojini određuje se zakonom ili odlukom nadležnog organa donetom na osnovu zakona, odnosno drugog propisa ili opšteg akta.

Odgovornost u odlučivanju, korišćenju i upravljanju

Član 6

Svako ko odlučuje o stvarima u javnoj svojini, ko ih koristi ili njima upravlja dužan je da postupa kao dobar domaćin i odgovoran je za to u skladu sa zakonom.

Finansijska sredstva

Član 7

Finansijska sredstva (novčana sredstva i hartije od vrednosti) u svojini Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave uređuju se posebnim zakonom.

Poseban režim za određene nepokretnosti

Član 8

Pravni režim građevinskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta, vodnog zemljišta, šuma i šumskog zemljišta u javnoj svojini uređuje se posebnim zakonom.

II JAVNA SVOJINA

1. Predmet javne svojine

Prirodna bogatstva

Član 9

Vode, vodotoci i njihovi izvori, mineralni resursi, resursi podzemnih voda, geotermalni i drugi geološki resursi i rezerve mineralnih sirovina, i druga dobra koja su posebnim zakonom određena kao prirodna bogatstva, u svojini su Republike Srbije.

Način i uslovi iskorišćavanja i upravljanja prirodnim bogatstvom uređuju se posebnim zakonom.

Na prirodnom bogatstvu može se steći koncesija ili pravo korišćenja, odnosno iskorišćavanja, u skladu sa posebnim zakonom.

Naknada za korišćenje prirodnog bogatstva pripada Republici Srbiji, autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave, na čijoj teritoriji se nalazi prirodno bogatstvo, u skladu sa posebnim zakonom.

Dobra od opšteg interesa i dobra u opštoj upotrebi u javnoj svojini

Član 10

Dobra od opšteg interesa u javnoj svojini, u smislu ovog zakona, su stvari koje su zakonom određene kao dobra od opšteg interesa (poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište, vodno zemljište, vodni objekti, zaštićena prirodna dobra, kulturna dobra i dr.), zbog čega uživaju posebnu zaštitu.

Dobrima u opštoj upotrebi u javnoj svojini, u smislu ovog zakona, smatraju se one stvari koje su zbog svoje prirode namenjene korišćenju svih i koje su kao takve određene zakonom (javni putevi, javne pruge, most i tunel na javnom putu, pruzi ili ulici, ulice, trgovi, javni parkovi, granični prelazi i dr).

Način i uslovi iskorišćavanja i upravljanja dobrima u opštoj upotrebi i dobrima od opšteg interesa uređuju se posebnim zakonom.

Na dobrima u opštoj upotrebi može se steći pravo predviđeno posebnim zakonom (koncesija, zakup i sl.).

Svako ima pravo da dobra u opštoj upotrebi koristi na način koji je radi ostvarenja te namene propisan zakonom, odnosno odlukom organa ili pravnog lica kome su ta dobra data na upravljanje.

Dobra od opšteg interesa na kojima postoji pravo javne svojine su u svojini Republike Srbije, ako zakonom nije drukčije određeno.

Dobra u opštoj upotrebi su u svojini Republike Srbije, izuzev državnih puteva II reda, koji su u svojini autonomne pokrajine na čijoj se teritoriji nalaze, kao i izuzev nekategorisanih puteva, opštinskih puteva i ulica (koji nisu deo autoputa ili državnog puta I i II reda) i trgova i javnih parkova, koji su u svojini jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalaze.

Mreže

Član 11

Mreža, u smislu ovog zakona, jeste nepokretna stvar sa pripacima, odnosno zbir stvari, namenjenih protoku materije ili energije radi njihove distribucije korisnicima ili odvođenja od korisnika, a čiji je pojam bliže utvrđen posebnim zakonom.

Mreže predstavljaju dobro od opšteg interesa.

Mreža kojom se obavlja privredna delatnost pružanja usluga od strane pravnih lica osnovanih od nosilaca javne svojine je u javnoj svojini.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, posebnim zakonom može biti utvrđeno da mreže iz tog stava mogu biti i u svojini pravnog lica koje je osnovala Republika Srbija za pružanje usluga ili njegovog zavisnog društva.

Mreža, odnosno deo mreže koji služi isključivo za potrebe jednog ili više lica može biti u svojini tog, odnosno tih lica.

Mreža na kojoj na dan stupanja na snagu ovog zakona postoji pravo privatne svojine ostaje u privatnoj svojini.

Izgradnja, održavanje i korišćenje mreža u javnoj svojini mogu biti predmet koncesije, saglasno posebnom zakonu.

Stvari koje koriste organi i organizacije

Član 12

Stvari u javnoj svojini koje koriste organi i organizacije Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, u smislu ovog zakona, čine nepokretne i pokretne stvari i druga imovinska prava, koja služe za ostvarivanje njihovih prava i dužnosti.

Druge stvari i imovinska prava

Član 13

Pod drugim stvarima u javnoj svojini iz člana 3. ovog zakona podrazumevaju se stvari koje ne spadaju u prirodna bogatstva, dobra od opšteg interesa, mreže ili stvari koje koriste organi i organizacije iz člana 12. ovog zakona (građevinsko zemljište u javnoj svojini, druge nepokretnosti i pokretne stvari u javnoj svojini).

Druga imovinska prava, u smislu ovog zakona, jesu: pravo na patent, pravo na licencu, model, uzorak i žig, pravo korišćenja tehničke dokumentacije i druga imovinska prava utvrđena zakonom čiji je nosilac prava Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave.

Druga imovinska prava pribavljaju se, koriste i njima raspolaže u skladu sa zakonom, ako nešto drugo nije određeno ovim ili drugim zakonom.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na pribavljanje, korišćenje i raspolaganje nepokretnim stvarima, odnosno sredstvima u javnoj svojini, shodno se primenjuju i na pribavljanje, korišćenje i raspolaganje drugim imovinskim pravima, ako ovim zakonom nije drugačije određeno i ukoliko je to u skladu sa opštim propisima koji uređuju pribavljanje, korišćenje i raspolaganje drugim imovinskim pravima.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na postupak davanja u zakup i korišćenje nepokretnih stvari u javnoj svojini shodno se primenjuju i na postupak ustupanja iskorišćavanja drugih imovinskih prava, prema sadržini predviđenoj opštim propisima koji uređuju druga imovinska prava.

Ulaganje u kapital i prenos prava korišćenja

Član 14

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu sredstva u javnoj svojini ulagati u kapital javnog preduzeća i društva kapitala, u skladu sa ovim i drugim zakonom.

Po osnovu ulaganja iz stava 1. ovog člana Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave stiču udele ili akcije u javnim preduzećima i društvima kapitala i prava po osnovu tih akcija, odnosno udela.

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu ustanovama i javnim agencijama i drugim organizacijama, izuzev javnih preduzeća i društava kapitala iz stava 1. ovog člana, čiji su osnivači, prenositi pravo korišćenja na stvarima na kojima imaju pravo javne svojine.

Susvojina na stvari u javnoj svojini

Član 15

Na stvari u javnoj svojini može postojati susvojina između različitih nosilaca javne svojine, kao i između nosilaca javne svojine i drugih pravnih i fizičkih lica, u skladu sa zakonom.

Nosioci prava javne svojine mogu zajednički ili sa drugim licima investirati u izgradnju dobara od opšteg interesa, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara i po tom osnovu, u skladu sa ovim i drugim zakonom, sticati pravo korišćenja ili drugo pravo (koncesija i sl.) i ubirati prihode po tom osnovu.

Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave ne mogu steći svojinu, odnosno susvojinu na stvarima, odnosno dobrima iz stava 1. ovog člana koje po ovom ili drugom zakonu mogu biti isključivo u svojini Republike Srbije.

Nemogućnost prinudnog izvršenja

Član 16

Prirodna bogatstva, dobra u opštoj upotrebi, mreže u javnoj svojini, vodno zemljište i vodni objekti u javnoj svojini, zaštićena prirodna dobra u javnoj svojini i kulturna dobra u javnoj svojini, ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja.

Na nepokretnostima u javnoj svojini koje, u celini ili delimično, koriste organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave za ostvarivanje njihovih prava i dužnosti ne može se sprovesti prinudno izvršenje.

Predmet prinudnog izvršenja ne mogu biti objekti, oružje i oprema namenjeni odbrani i državnoj i javnoj bezbednosti.

Predmet prinudnog izvršenja ne mogu biti ni udeli, odnosno akcije koje javna preduzeća i privredna društva čiji je vlasnik Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave imaju u privrednim društvima, osim ukoliko postoji saglasnost Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave na uspostavljanje zaloge na tim udelima, odnosno akcijama.

Predmet prinudnog izvršenja ne mogu biti ni pokretne i nepokretne stvari koje koriste zdravstvene ustanove iz Plana mreže zdravstvenih ustanova.

Dobra iz stava 1. ovog člana ne mogu se otuđiti iz javne svojine.

Nemogućnost održaja i zasnivanja hipoteke

Član 17

Na stvarima iz člana 16. ovog zakona ne može se steći pravo svojine održajem, niti se može zasnovati hipoteka ili drugo sredstvo stvarnog obezbeđenja.

2. Nosioci prava javne svojine i korisnici stvari u javnoj svojini

Pravo javne svojine i pravo korišćenja

Član 18

Nosioci prava javne svojine su Republika Srbija, autonomna pokrajina i opština, odnosno grad (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave).

Gradska opština ima pravo korišćenja na stvarima u svojini grada u čijem je sastavu.

Na stvarima koje pribavi gradska opština, pravo svojine stiče grad u čijem je sastavu gradska opština, a gradska opština ima pravo korišćenja.

Statutom grada može se predvideti da gradska opština ima pravo javne svojine na pokretnim i na nepokretnim stvarima neophodnim za rad organa i organizacija gradske opštine.

Mesne zajednice i drugi oblici mesne samouprave imaju pravo korišćenja na stvarima u javnoj svojini jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom i propisom, odnosno drugim aktom jedinice lokalne samouprave.

Ustanove i javne agencije i druge organizacije (uključujući i Narodnu banku Srbije) čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koje nemaju status državnog organa i organizacije, organa autonomne pokrajine, odnosno organa jedinice lokalne samouprave ili javnog preduzeća, odnosno društva kapitala, imaju pravo korišćenja na nepokretnim i pokretnim stvarima u javnoj svojini koje su im prenete na korišćenje.

Korisnici stvari u javnoj svojini

Član 19

Korisnici stvari u javnoj svojini su:

1) državni organi i organizacije;

2) organi i organizacije autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave;

3) javna preduzeća, društva kapitala čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao i njihova zavisna društva, na osnovu ugovora zaključenog na osnovu akta nadležnog organa, a kojim nisu prenete u svojinu tog javnog preduzeća, odnosno društva.

Stvari u javnoj svojini mogu se dati na korišćenje i ostalim pravnim licima, koncesijom ili na drugi način predviđen zakonom.

Ako u slučaju iz stava 2. ovog člana davanje stvari na korišćenje ima karakter državne pomoći, na takve slučajeve primeniće se zakon koji uređuje kontrolu državne pomoći.

Organi i organizacije kao korisnici

Član 20

Državni organi i organizacije, organi i organizacije autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave koriste nepokretne i pokretne stvari u javnoj svojini koje su namenjene izvršavanju njihovih nadležnosti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, nepokretnostima koje koriste državni organi i organizacije, organi i organizacije autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, u smislu ovog zakona, smatraju se i nepokretnosti u javnoj svojini koje neposredno ne služe izvršavanju nadležnosti tih organa i organizacija, već za ostvarivanje prihoda putem davanja u zakup, odnosno na korišćenje (tzv. komercijalne nepokretnosti - poslovni prostor, stanovi, garaže, garažna mesta i dr.).

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu neposredno, preko nadležnog organa, davati u zakup, odnosno na korišćenje nepokretnosti iz stava 2. ovog člana ili za ove namene osnovati javno preduzeće ili društvo kapitala.

Osnivačkim aktom javnog preduzeća, odnosno društva kapitala iz stava 3. ovog člana, odnosno ugovorom o davanju na korišćenje nepokretnosti iz stava 2. ovog člana tom preduzeću, odnosno društvu, u skladu sa zakonom, bliže se određuje nadležnost i postupak davanja u zakup, odnosno na korišćenje tih nepokretnosti i ostvarivanja prihoda Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave po tom osnovu (zakupnina, dobit i dr.).

Javna preduzeća i društva kapitala kao korisnici

Član 21

Javno preduzeće, društvo kapitala čiji je osnivač Republike Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave i njihova zavisna društva, koja obavljaju delatnost od opšteg interesa, koriste nepokretnosti koje im nisu uložene u kapital, a na osnovu posebnog zakona, osnivačkog akta ili ugovora zaključenog sa osnivačem.

Društvo kapitala čiji je osnivač Republike Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koje ne obavlja delatnost od opšteg interesa može po osnovu ugovora zaključenog sa osnivačem, uz naknadu ili bez naknade, koristiti nepokretnosti koje mu nisu uložene u kapital, a koje su neophodne za obavljanje delatnosti radi koje je osnovano.

Ugovor iz stava 2. ovog člana, sa društvom kapitala čiji je osnivač Republika Srbija, na osnovu akta Vlade, zaključuje direktor Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije (u daljem tekstu: Direkcija) ili lice iz Direkcije koje on za to ovlasti, a sa društvom kapitala čiji je osnivač autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, na osnovu akta nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave - lice ovlašćeno u skladu sa propisom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Osnivač privrednog društva iz stava 2. ovog člana učestvuje u dobiti društva koja se ostvari poslovanjem sredstvima koja mu je osnivač uneo u kapital i poslovanjem nepokretnostima koje mu je osnivač dao na korišćenje, u skladu sa zakonom i ugovorom kojim su te nepokretnosti društvu date na korišćenje.

Pravo korišćenja

Član 22

Nosioci prava korišćenja iz člana 18. ovog zakona imaju pravo da stvar drže i da je koriste u skladu sa prirodom i namenom stvari, da je daju u zakup i da njome upravljaju u skladu sa ovim i drugim zakonom.

Davanje u zakup stvari u svojini Republike Srbije iz stava 1. ovog člana, osim stvari koje koristi Narodna banka Srbije, vrši se po prethodno pribavljenoj saglasnosti Direkcije.

Aktom Direkcije iz stava 2. ovog člana daje se načelna saglasnost da se stvar da u zakup, opredeljuje se namena stvari za vreme trajanja zakupa, ali ne i budući zakupac i uslovi zakupa. Za promenu namene stvari za vreme trajanja zakupa neophodna je nova saglasnost Direkcije.

Ugovor o zakupu zaključen bez saglasnosti Direkcije iz st. 2. i 3. ovog člana ništav je.

Sredstva ostvarena davanjem u zakup stvari iz stava 1. ovog člana prihod su nosioca prava korišćenja koji je stvari dao u zakup.

Odredbe st. 1. do 5. ovog člana shodno se primenjuju i kod davanja u zakup stvari u svojini autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, s tim što o davanju saglasnosti odlučuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Vlada može odlučiti da se nepokretnost u svojini Republike Srbije na kojoj postoji pravo korišćenja iz člana 18. ovog zakona, koja nije u funkciji ostvarivanja nadležnosti, odnosno delatnosti nosioca prava korišćenja na toj stvari, kao i nepokretnost koja se koristi suprotno zakonu, drugom propisu ili prirodi i nameni nepokretnosti, oduzme od nosioca prava korišćenja.

U slučaju kad se nepokretnost izda u zakup bez saglasnosti nadležnog organa, smatraće se da se nepokretnost koristi suprotno zakonu u smislu stava 7. ovog člana.

Vlada može odlučiti da se nepokretnost u svojini Republike Srbije na kojoj postoji pravo korišćenja iz člana 18. ovog zakona oduzme od nosioca prava korišćenja i u slučajevima koji nisu navedeni u stavu 7. ovog člana, pod uslovom da se nosiocu prava korišćenja obezbedi korišćenje druge odgovarajuće nepokretnosti.

Odredbe st. 7. do 9. ovog člana shodno se primenjuju i kod oduzimanja nepokretnosti u svojini autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, s tim što o oduzimanju odlučuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Odredbe st. 7. do 10. ovog člana ne primenjuju se kod oduzimanja svojine, odnosno prava korišćenja na nepokretnostima u javnoj svojini u slučajevima kada je oduzimanje ovih prava uređeno posebnim zakonom.

Pravo korišćenja na nepokretnosti u javnoj svojini iz člana 18. ovog zakona prestaje i u slučaju njenog otuđenja iz javne svojine, na osnovu odluke Vlade, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, nezavisno od volje nosioca prava korišćenja na toj nepokretnosti, u slučaju prestanka nosioca prava korišćenja, kao i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

Određivanje korisnika nepokretnosti

Član 23

O davanju na korišćenje nepokretnosti oduzete u skladu sa članom 22. st. 7. i 9. ovog zakona, kao i nepokretnosti koju Republika Srbija stekne nasleđem, poklonom ili jednostranom izjavom volje, ili na drugi zakonom određen način, odlučuje Vlada, ako zakonom nije drukčije određeno.

O davanju na korišćenje nepokretnosti oduzete u skladu sa članom 22. stav 10. ovog zakona, kao i nepokretnosti koju autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave stekne nasleđem, poklonom ili jednostranom izjavom volje, ili na drugi zakonom određen način, odlučuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Postupak, uslovi i način raspolaganja, upravljanja, način čuvanja i preuzimanja nepokretnih i pokretnih stvari, kao i drugih imovinskih prava, koja su u javnoj svojini po osnovama iz stava 1. ovog člana, bliže se uređuje uredbom Vlade.

Upravljanje stvarima

Član 24

Državni organi i organizacije, organi i organizacije autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave, nosioci prava korišćenja iz člana 18. i korisnici iz člana 21. ovog zakona upravljaju pokretnim i nepokretnim stvarima u javnoj svojini koje koriste.

Upravljanje stvarima u javnoj svojini, u smislu stava 1. ovog člana, jeste njihovo održavanje, obnavljanje i unapređivanje, kao i izvršavanje zakonskih i drugih obaveza u vezi sa tim stvarima, ako za određeni slučaj prava korišćenja, odnosno korišćenja zakonom nije nešto drugo propisano.

Upis prava javne svojine i prava korišćenja

Član 25

Pravo javne svojine i pravo korišćenja na nepokretnostima u javnoj svojini upisuju se u javne knjige o nepokretnostima i pravima na njima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upis prava na nepokretnostima.

U slučajevima iz člana 19. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona, može se pored nosioca prava javne svojine upisati i korisnik nepokretnosti, ako je to aktom nadležnog organa određeno.

3. Pribavljanje, raspolaganje i upravljanje stvarima u javnoj svojini

3.1. Opšte odredbe

Pojam raspolaganja

Član 26

Raspolaganjem stvarima u javnoj svojini, u smislu ovog zakona, smatra se:

1) davanje stvari na korišćenje;

2) davanje stvari u zakup;

3) prenos prava javne svojine na drugog nosioca javne svojine (sa naknadom ili bez naknade), uključujući i razmenu;

4) otuđenje stvari;

5) zasnivanje hipoteke na nepokretnostima;

6) ulaganje u kapital;

7) zalaganje pokretne stvari.

Stvari u javnoj svojini mogu se, u smislu stava 1. ovog člana, dati na korišćenje (sa naknadom ili bez naknade), ili u zakup drugom nosiocu javne svojine.

Raspolaganjem drugim imovinskim pravima Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, u smislu ovog zakona, smatra se ustupanje prava iskorišćavanja drugih imovinskih prava prema sadržini određenoj opštim propisima koji regulišu odgovarajuća druga imovinska prava.

Nadležnost za odlučivanje

Član 27

O pribavljanju stvari i raspolaganju stvarima u svojini Republike Srbije, pod uslovima propisanim zakonom, odlučuje Vlada, ako zakonom nije drugačije određeno.

O pribavljanju i raspolaganju nepokretnostima u svojini Republike Srbije za potrebe državnih organa i organizacija, o prenosu prava javne svojine na nepokretnosti u svojini Republike Srbije na drugog nosioca prava javne svojine, kao i o pribavljanju i otuđenju prevoznih sredstava i opreme veće vrednosti za potrebe pomenutih organa i organizacija odlučuje Vlada, a o ostalim vidovima pribavljanja i raspolaganja pokretnim stvarima odlučuje funkcioner koji rukovodi organom, ako nešto drugo nije predviđeno ovim zakonom.

O pribavljanju i otuđenju pokretnih stvari za posebne namene, uključujući i prevozna sredstva i opremu veće vrednosti koje koristi ministarstvo nadležno za poslove odbrane i Vojska Srbije i koje za potrebe poslova bezbednosti koriste ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i službe bezbednosti, odlučuje rukovodilac tog organa, odnosno službi.

O otuđenju nepokretnosti u svojini Republike Srbije na kojima postoji pravo korišćenja iz člana 18. ovog zakona, kao i o zasnivanju hipoteke na tim nepokretnostima odlučuje Vlada.

O pribavljanju nepokretnosti u svojinu Republike Srbije za potrebe nosioca prava korišćenja iz člana 18. ovog zakona čiji je osnivač Republika Srbija, odlučuje nadležni organ tog nosioca prava korišćenja, uz prethodnu saglasnost Direkcije.

O davanju u zakup nepokretnosti iz stava 4. ovog člana, uključujući i otkaz ugovora, odlučuje nadležni organ nosioca prava korišćenja na nepokretnosti, saglasno članu 22. ovog zakona.

Izuzetno, o raspolaganju stvarima koje koristi Narodna banka Srbije odlučuje organ utvrđen zakonom kojim se uređuje položaj i nadležnosti Narodne banke Srbije, s tim što o otuđenju nepokretnosti i o zasnivanju hipoteke na tim nepokretnostima odlučuje Vlada.

Šta se smatra opremom veće vrednosti u smislu stava 2. ovog člana uređuje se uredbom Vlade.

O pribavljanju stvari i raspolaganju stvarima u svojini autonomne pokrajine, pod uslovima propisanim zakonom, odlučuje organ autonomne pokrajine određen u skladu sa statutom autonomne pokrajine.

O pribavljanju stvari i raspolaganju stvarima u svojini jedinice lokalne samouprave pod uslovima propisanim zakonom, odlučuje organ jedinice lokalne samouprave određen u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, može odlukom bliže urediti način, uslove i postupak pribavljanja, raspolaganja i upravljanja stvarima koje su u javnoj svojini autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, odnosno na kojima ima posebna svojinska ovlašćenja, kao i način, uslove i postupak pribavljanja, raspolaganja i upravljanja drugim imovinskim pravima u vezi sa kojima ima odgovarajuća prava, u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima.

Ništav je akt o pribavljanju i raspolaganju stvarima u javnoj svojini koji je doneo nenadležni organ, kao i ugovor zaključen na osnovu takvog akta.

U pogledu utvrđivanja nadležnosti za odlučivanje o otuđenju nepokretnosti iz javne svojine, otuđenjem se smatra i odlučivanje o rashodovanju i rušenju objekta, osim u slučaju kad rušenje naloži nadležni organ zbog toga što objekat sklon padu ugrožava bezbednost, odnosno kad nadležni organ naloži rušenje objekta izgrađenog suprotno propisima o planiranju i izgradnji.

Nadležnost za pripremu akata o odlučivanju

Član 28

Priprema akata za Vladu o pribavljanju i raspolaganju stvarima u svojini Republike Srbije u smislu člana 27. st. 2. i 4. ovog zakona u nadležnosti je Direkcije, ako posebnim propisom za to nije utvrđena nadležnost drugog organa.

Organ nadležan za odlučivanje i predlaganje akata o pribavljanju, korišćenju, upravljanju i raspolaganju stvarima koje koriste organi autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave utvrđuje se propisom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Tržišni uslovi pribavljanja i otuđenja nepokretnosti

Član 29

Nepokretne stvari pribavljaju se u javnu svojinu i otuđuju iz javne svojine, polazeći od tržišne vrednosti nepokretnosti, koju je procenio poreski, odnosno drugi nadležni organ, u postupku javnog nadmetanja, odnosno prikupljanjem pismenih ponuda, ako zakonom nije drukčije određeno.

Pribavljanjem nepokretnih stvari, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se i razmena nepokretnosti i izgradnja objekata.

Nepokretne stvari se mogu pribavljati u javnu svojinu besteretnim pravnim poslom (nasleđe, poklon ili jednostrana izjava volje), kao i eksproprijacijom na osnovu posebnog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, nepokretne stvari se mogu pribaviti ili otuđiti neposrednom pogodbom, ali ne ispod od strane nadležnog organa procenjene tržišne vrednosti nepokretnosti (kod otuđenja), odnosno ne iznad te vrednosti (kod pribavljanja), ako u konkretnom slučaju to predstavlja jedino moguće rešenje. Predlog akta, odnosno akt o ovakvom raspolaganju mora da sadrži obrazloženje iz koga se može utvrditi postojanje ovih okolnosti.

Pribavljanje nepokretnosti neposrednom pogodbom putem razmene

Član 30

Izuzetno od člana 29. stav 1. ovog zakona, nepokretnosti se mogu pribaviti u javnu svojinu putem razmene neposrednom pogodbom, pod sledećim uslovima:

1) ako je takva razmena u interesu Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, odnosno ako se time obezbeđuju veći prihodi za nosioca prava javne svojine ili bolji uslovi za efikasno vršenje njegovih prava i dužnosti;

2) ako se nepokretnosti razmenjuju pod tržišnim uslovima;

3) ako se, u slučaju kad je tržišna vrednost nepokretnosti u javnoj svojini veća od tržišne vrednosti nepokretnosti koja se pribavlja u javnu svojinu na ime razmene, ugovori doplata razlike u novcu u roku do 20 dana od dana zaključenja ugovora.

Predlog akta, odnosno akt o pribavljanju nepokretnosti iz stava 1. ovog člana mora da sadrži obrazloženje iz koga se može utvrditi postojanje okolnosti iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Otuđenje nepokretnosti ispod tržišne cene

Član 31

Izuzetno od člana 29. stav 1. ovog zakona, nepokretnosti se mogu otuđiti iz javne svojine i ispod tržišne cene, odnosno bez naknade, ako postoji interes za takvim raspolaganjem, kao što je otklanjanje posledica elementarnih nepogoda ili uspostavljanje dobrih odnosa sa drugim državama, odnosno međunarodnim organizacijama i u drugim slučajevima predviđenim posebnim zakonom.

Predlog akta, odnosno akt o otuđenju nepokretnosti mora da sadrži obrazloženje iz koga se može utvrditi postojanje razloga iz stava 1. ovog člana.

Ništavost ugovora

Član 32

Ugovor zaključen suprotno odredbama čl. 29 - 31. ovog zakona ništav je.

Pribavljanje i otuđenje pokretnih stvari

Član 33

Pribavljanje pokretnih stvari u javnu svojinu vrši se na način propisan zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Otuđenje pokretnih stvari iz javne svojine vrši se, po pravilu, u postupku javnog oglašavanja, odnosno prikupljanjem pismenih ponuda, na način kojim se obezbeđuje interes nosioca prava javne svojine.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, otuđenje pokretnih stvari se može vršiti neposrednom pogodbom.

Otuđenje pokretnih stvari iz javne svojine može se vršiti i ispod tržišne cene, odnosno bez naknade, ako postoji interes za takvim raspolaganjem, kao što je otklanjanje posledica elementarnih nepogoda i u drugim slučajevima utvrđenim aktom Vlade.

Predlog akta, odnosno akt o otuđenju pokretnih stvari iz javne svojine mora da sadrži obrazloženje iz koga se može utvrditi postojanje razloga iz stava 4. ovog člana.

Slučajevi i uslovi pod kojima se može vršiti otuđenje pokretne stvari iz javne svojine neposrednom pogodbom i drugi slučajevi iz stava 4. ovog člana utvrđuju se uredbom Vlade.

Davanje stvari u zakup

Član 34

Stvari u javnoj svojini mogu se dati u zakup, polazeći od tržišne visine zakupnine za određenu vrstu stvari, u postupku javnog nadmetanja, odnosno prikupljanjem pismenih ponuda.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, stvari u javnoj svojini se mogu dati u zakup neposrednom pogodbom, ako je to u konkretnom slučaju jedino moguće rešenje.

Stvari u javnoj svojini ne mogu se davati u podzakup.

Ugovor zaključen protivno odredbama ovog člana ništav je.

Uređivanje uslova i postupka

Član 35

Uslovi pribavljanja i otuđenja nepokretnosti neposrednom pogodbom i davanje u zakup stvari u javnoj svojini, odnosno pribavljanja i ustupanja iskorišćavanja drugih imovinskih prava prema sadržini određenoj opštim propisima koji regulišu pojedina druga imovinska prava, kao i postupci javnog nadmetanja, odnosno prikupljanja pismenih ponuda, bliže se uređuju uredbom Vlade.

Nadležnost za zaključivanje ugovora

Član 36

Ugovore o pribavljanju i raspolaganju stvarima u svojini Republike Srbije iz člana 27. st. 2. i 4. ovog zakona, u slučajevima kada je akt o pribavljanju i raspolaganju donela Vlada, u ime Republike Srbije, zaključuje direktor Direkcije ili lice iz Direkcije koje on za to ovlasti, ako zakonom nije drukčije određeno.

Ugovor o pribavljanju i raspolaganju pokretnim stvarima iz člana 27. stav 3. ovog zakona zaključuje rukovodilac organa.

Ugovor o pribavljanju nepokretnosti u svojinu Republike Srbije iz člana 27. stav 5. ovog zakona, za potrebe nosioca prava korišćenja, u ime Republike Srbije zaključuju direktor Direkcije ili lice iz Direkcije koje on za to ovlasti i ovlašćeno lice nosioca prava korišćenja za čije se potrebe nepokretnost pribavlja u svojinu Republike Srbije.

Ugovor o davanju u zakup nepokretnosti u svojini Republike Srbije iz člana 27. stav 6. ovog zakona na kojoj postoji pravo korišćenja, na osnovu važeće saglasnosti Direkcije, zaključuje ovlašćeno lice nosioca prava korišćenja na toj nepokretnosti.

Ugovor o pribavljanju, otuđenju, uzimanju i davanju u zakup nepokretnosti koje se koriste za potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava Republike Srbije u inostranstvu zaključuje ministar nadležan za spoljne poslove ili lice koje on ovlasti, a za potrebe vojnih predstavništava - ministar odbrane ili lice koje on ovlasti.

Lice nadležno za zaključivanje ugovora o pribavljanju i raspolaganju stvarima u svojini autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, u ime autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, određuje se propisom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Ugovor zaključen suprotno odredbama ovog člana ništav je.

Pribavljanje mišljenja i dostavljanje ugovora Državnom pravobranilaštvu

Član 37

Ugovori o pribavljanju, otuđenju i razmeni nepokretnosti u svojini Republike Srbije, kao i ugovori o prenosu prava javne svojine na nepokretnostima sa Republike Srbije na druge nosioce prava javne svojine, zaključuju se po prethodno pribavljenom mišljenju Državnog pravobranilaštva.

Državno pravobranilaštvo dužno je da mišljenje iz stava 1. ovog člana da u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

Direkcija je dužna da primerak zaključenog ugovora iz stava 1. ovog člana dostavi Državnom pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora.

Pobijanje ugovora

Član 38

Državno pravobranilaštvo dužno je da podnese tužbu za poništenje ugovora iz člana 37. stav 1. ovog zakona koji je zaključen suprotno propisima, kao i slučaju ako ugovorena naknada odstupa od propisane naknade ili od naknade koja se mogla ostvariti u vreme zaključenja ugovora.

Tužba za pobijanje ugovora iz stava 1. ovog člana podnosi se u zakonom utvrđenom roku, a ako taj rok nije utvrđen zakonom - u roku od jedne godine od dana zaključenja ugovora.

Shodna primena odredaba o zaključenju i pobijanju ugovora

Član 39

Odredbe čl. 37. i 38. ovog zakona shodno se primenjuju i kod zaključenja i pobijanja ugovora o pribavljanju i raspolaganju nepokretnostima u svojini autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, s tim što kod raspolaganja tim nepokretnostima u svojini autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave mišljenje daje, odnosno tužbu podnosi javno pravobranilaštvo autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, odnosno drugi organ ili lice koje saglasno odluci autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave obavlja poslove pravne zaštite imovinskih prava i interesa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

3.2. Prirodna bogatstva i dobra od opšteg interesa

Sticanje prava na prirodnim bogatstvima i dobrima u opštoj upotrebi

Član 40

O sticanju prava na prirodnim bogatstvima i dobrima u opštoj upotrebi (član 9. stav 3. i član 10. stav 7. ovog zakona) odlučuje Vlada, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Upravljanje dobrima od opšteg interesa i dobrima u opštoj upotrebi

Član 41

Za upravljanje dobrima od opšteg interesa i dobrima u opštoj upotrebi u javnoj svojini mogu se osnivati javna preduzeća, javne agencije i društva kapitala.

Pod upravljanjem dobrima od opšteg interesa, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumevaju se, zavisno od prirode dobra, uzgoj, staranje, izgradnja, održavanje, unapređivanje, iskorišćavanje i određivanje načina korišćenja dobra od opšteg interesa u javnoj svojini, u skladu sa posebnim zakonom.

Javna preduzeća, javne agencije i društva kapitala iz stava 1. ovog člana, dužni su da njima upravljaju savesno, zakonito i štiteći isključivo javni interes.

Zabranjeno je poverena dobra od javnog interesa koristiti u privatne, partijske ili druge nedozvoljene svrhe.

Direktori i članovi organa upravljanja u javnim preduzećima i javnim agencijama iz stava 1. ovog člana biraju se na javnom konkursu.

3.3. Ulaganje sredstava u javnoj svojini

Ulaganje u javna preduzeća i društva kapitala koja obavljaju delatnost od opšteg interesa

Član 42

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu ulagati u kapital javnih preduzeća i društava kapitala koja obavljaju delatnost od opšteg interesa:

1) novac i hartije od vrednosti;

2) pravo svojine na stvarima u javnoj svojini, izuzev prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi, mreža koje mogu biti isključivo u javnoj svojini i drugih nepokretnosti koje mogu biti isključivo u javnoj svojini;

3) druga imovinska prava koja se po opštim propisima mogu uložiti u kapital.

Vrednost stvari i prava iz stava 1. ovog člana procenjuje se na način utvrđen zakonom kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava.

Po osnovu ulaganja nosioci javne svojine stiču akcije, odnosno udele, a uneti ulozi su svojina javnog preduzeća ili društva kapitala.

Šume i šumsko zemljište, vodno zemljište i vodni objekti u javnoj svojini kao i druga dobra od opšteg interesa u javnoj svojini kojima, saglasno posebnom zakonu, upravlja (gazduje) javno preduzeće ne ulaze u kapital tog preduzeća.

Ulaganje u društva kapitala koja ne obavljaju delatnost od opšteg interesa

Član 43

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu u kapital društava kapitala koja ne obavljaju delatnost od opšteg interesa ulagati:

1) novac i hartije od vrednosti;

2) pravo svojine na stvarima u javnoj svojini, izuzev prirodnih bogatstava, dobara od opšteg interesa (uključujući i mreže) i dobara u opštoj upotrebi;

3) druga imovinska prava koja se po opštim propisima mogu uložiti u kapital.

Vrednost stvari i prava iz stava 1. ovog člana procenjuje se na način utvrđen zakonom kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava.

Uneti ulozi u imovinu društva kapitala svojina su tog društva.

Po osnovu ulaganja nosioci javne svojine stiču akcije, odnosno udele.

Ulaganje u kapital građevinskog zemljišta u javnoj svojini

Član 44

Pravo svojine na građevinskom zemljištu u javnoj svojini može se ulagati u kapital javnog preduzeća i društva kapitala, u skladu sa zakonom kojim se uređuje građevinsko zemljište.

U kapital javnog preduzeća i društava kapitala osnovanih od Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave može se ulagati pravo svojine na izgrađenom građevinskom zemljištu na kome su izgrađeni objekti koji se po ovom zakonu ulažu u kapital tih pravnih lica.

Pravo svojine na neizgrađenom građevinskom zemljištu može biti uloženo u kapital javnog preduzeća i društava kapitala osnovanih od Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, ukoliko je to neophodno za obavljanje delatnosti radi koje je to preduzeće, odnosno društvo osnovano i da je svrha korišćenja zbog koje se zemljište ulaže u skladu sa namenom predviđenom važećim planskim aktom.

Javno preduzeće i društvo kapitala iz stava 2. ovog člana koje stekne svojinu na građevinskom zemljištu po odredbama ovog člana, kao i po osnovu člana 82. ovog zakona, ne može otuđiti to zemljište, niti ga dati u dugoročni zakup, bez prethodne saglasnosti osnivača tog javnog preduzeća, odnosno tog društva kapitala, s tim što se otuđenje, odnosno davanje u dugoročni zakup vrši po postupku za otuđenje, odnosno davanje u zakup građevinskog zemljišta u javnoj svojini, propisanom zakonom kojim se uređuje građevinsko zemljište.

Akt o otuđenju, odnosno davanju u dugoročni zakup građevinskog zemljišta suprotno stavu 4. ovog člana ništav je.

Sticanje svojine javnog preduzeća i društva kapitala

Član 45

Javno preduzeće i društvo kapitala čiji je osnivač, odnosno član Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koje na dan stupanja na snagu ovog zakona ima pravo korišćenja na nepokretnostima u državnoj svojini, odnosno neograničeno pravo iskorišćavanja drugih imovinskih prava, a koje čini deo ili ukupan kapital tih pravnih lica, stiče pravo svojine na tim nepokretnostima, odnosno postaje jedini isključivi nosilac tih drugih imovinskih prava u odnosu prema Republici Srbiji, autonomnoj pokrajini ili jedinici lokalne samouprave, saglasno odredbama čl. 42, 43. i 72. ovog zakona.

Odredba stava 1. ovog člana shodno se primenjuje i na nepokretnosti na kojoj je pravo korišćenja saglasno zakonu preneto na zavisna društva kapitala pravnih lica iz stava 1. ovog člana, kao i na druga imovinska prava koja su bez ograničenja preneta na ta zavisna društva.

Radi sprovođenja odredaba st. 1. i 2. ovog člana izvršiće se, po potrebi, odgovarajuće promene osnivačkog akta, odnosno statuta, vezane za izmene u kapitalu i ulozima, promene u poslovnoj evidenciji i upis u registar privrednih subjekata.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na tzv. komercijalne nepokretnosti koje je Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave poverila javnom preduzeću, odnosno društvu kapitala u smislu člana 20. st. 2 - 4. ovog zakona.

4. Stvari u javnoj svojini koje koriste organi i organizacije Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave

4.1. Organi i organizacije

Koje stvari koriste

Član 46

Državni organi i organizacije koriste nepokretne i pokretne stvari u svojini Republike Srbije namenjene izvršavanju prava i dužnosti Republike Srbije, koje su pribavljene za potrebe tih organa i organizacija ili su im date na korišćenje.

Organi i organizacije autonomne pokrajine koriste nepokretne i pokretne stvari u svojini autonomne pokrajine namenjene izvršavanju prava i dužnosti autonomne pokrajine, koje su pribavljene za potrebe tih organa i organizacija ili su im date na korišćenje.

Organi jedinice lokalne samouprave koriste nepokretne i pokretne stvari u svojini jedinice lokalne samouprave namenjene izvršavanju prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave, koje su pribavljene za potrebe tih organa ili su im date na korišćenje.

Organi i organizacije iz st. 1. do 3. ovog člana koriste i nepokretnosti u javnoj svojini iz člana 20. stav 2. ovog zakona.

Pojam organa i organizacija

Član 47

Državni organi i organizacije, u smislu ovog zakona, su Narodna skupština, predsednik Republike, Vlada, Ustavni sud, Zaštitnik građana, Vojska Srbije, Visoki savet sudstva, Državno veće tužilaca i drugi državni organi i organizacije u skladu s Ustavom i zakonom.

Pod organima i organizacijama autonomne pokrajine, u smislu ovog zakona, podrazumevaju se organi i organizacije organizovani na osnovu i u skladu sa statutom autonomne pokrajine.

Pod organima i organizacijama jedinice lokalne samouprave, u smislu ovog zakona, podrazumevaju se organi i organizacije organizovani u skladu sa zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

4.2. Vršenje svojinskih ovlašćenja

Primena propisa

Član 48

Pribavljanje, korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima u javnoj svojini koje koriste organi i organizacije (u daljem tekstu: organi) Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave vrši se u skladu s ovim zakonom i na osnovu njega donetim podzakonskim aktima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Način korišćenja, održavanja i upravljanja stvarima

Član 49

Organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave dužni su da stvari u javnoj svojini koriste na način kojim se obezbeđuje efikasno vršenje njihovih prava i dužnosti, kao i racionalno korišćenje i očuvanje tih stvari.

Vlada će bliže urediti vršenje poslova u vezi sa korišćenjem, održavanjem i upravljanjem stvarima u javnoj svojini koje koriste organi Republike Srbije, ako za određene vrste nepokretnosti nije nešto drugo propisano ovim ili drugim zakonom.

Korišćenje, održavanje i upravljanje stvarima u javnoj svojini koje koriste organi autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave bliže će se urediti propisom nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Odgovornost funkcionera i zaposlenih

Član 50

Funkcioner koji rukovodi organom, odnosno drugo ovlašćeno lice, stara se o zakonitosti i odgovoran je za zakonito korišćenje i upravljanje stvarima u javnoj svojini koje koristi taj organ.

Zaposleni u organima odgovorni su za savesno i namensko korišćenje stvari u javnoj svojini koje koriste u obavljanju poslova.

Postupanje sa stvarima koje nisu neophodne za vršenje poslova organa

Član 51

Stvari u javnoj svojini koje nisu neophodne za vršenje poslova iz delokruga organa Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave mogu se dati na korišćenje drugom organu tog nosioca javne svojine ili drugom organu drugog nosioca javne svojine na određeno ili neodređeno vreme, dati u zakup drugom pravnom ili fizičkom licu, zameniti za drugu stvar ili otuđiti.

4.3. Vrste stvari

Vrste stvari

Član 52

Stvari u javnoj svojini koje koriste organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave za vršenje njihovih prava i dužnosti obuhvataju nepokretne i pokretne stvari.

Nepokretne stvari, u smislu stava 1. ovog člana, jesu: službene zgrade i poslovne prostorije, stambene zgrade i stanovi, garaže i garažna mesta, nepokretnosti za reprezentativne potrebe, nepokretnosti za potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava i nepokretnosti za posebne namene.

Pokretne stvari, u smislu stava 1. ovog člana, jesu: prevozna sredstva, predmeti istorijskodokumentarne, kulturne i umetničke vrednosti, oprema, potrošni materijal i pokretne stvari za posebne namene.

Pokretne stvari, u smislu stava 1. ovog člana, su i novac i hartije od vrednosti, koji se uređuju posebnim zakonom.

4.3.1. Nepokretne stvari

Službene zgrade i poslovne prostorije

Član 53

Službene zgrade i poslovne prostorije, u smislu ovog zakona, su: zgrade, delovi zgrada i prostorije izgrađene, kupljene i na drugi način pribavljene od strane Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave.

Raspored službenih zgrada i poslovnih prostorija u svojini Republike Srbije vrši Vlada, a raspored službenih zgrada i poslovnih prostorija u svojini autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave vrši nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Stambene zgrade i stanovi

Član 54*

Stambenim zgradama, u smislu ovog zakona, smatraju se stambene zgrade, stanovi, garaže i poslovni prostor u stambenim zgradama, koji su izgradnjom, kupovinom ili po drugom osnovu pribavljeni u svojinu Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave za potrebe organa Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave.

Za zaposlene u ministarstvu nadležnom za poslove odbrane kriterijume i postupak davanja stanova u zakup i njihove kupovine i dodeljivanje stambenih zajmova propisuje ministar nadležan za poslove odbrane.

Za zaposlene u Narodnoj banci Srbije kriterijume i postupak davanja stanova u zakup i njihove kupovine i dodeljivanja stambenih zajmova, u skladu sa uredbom iz stava 2. ovog člana, opštim aktom utvrđuje Guverner Narodne banke Srbije.

Visinu zakupnine za korišćenje stambenih zgrada, stanova i garaža propisuje Vlada, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Stambenim zgradama i stanovima smatraju se takođe i stambene zgrade i stanovi u javnoj svojini namenjeni za socijalno stanovanje čiji je pravni režim propisan posebnim zakonom.

Nadležnost Direkcije

Član 55

Poslove državne uprave u vezi sa pribavljanjem, upravljanjem i raspolaganjem stambenim zgradama, stanovima i drugim nepokretnostima koje koriste državni organi obavlja Direkcija, ako zakonom nije drukčije određeno.

Stambene zgrade i stanovi za potrebe organa odbrane

Član 56

O pribavljanju i raspolaganju stambenim zgradama, stanovima, garažama i poslovnim prostorom u stambenim zgradama koje koriste ministarstvo nadležno za poslove odbrane i Vojska Srbije odlučuje Vlada na predlog Direkcije.

Način korišćenja, upravljanja i održavanja stambenih zgrada, stanova, garaža i poslovnog prostora iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove odbrane.

Nepokretnosti za reprezentativne potrebe

Član 57

Nepokretnosti za reprezentativne potrebe, u smislu ovog zakona, jesu rezidencije, gostinske vile i druge nepokretnosti koje služe za potrebe reprezentacije Republike Srbije.

Vlada utvrđuje koje se nepokretnosti smatraju sredstvima za reprezentativne potrebe u smislu stava 1. ovog člana, propisuje način njihovog korišćenja i određuje organ koji obavlja poslove održavanja ovih nepokretnosti.

Predsedniku Republike i predsedniku Vlade, za vreme obavljanja te funkcije, omogućuje se korišćenje posebnih rezidencija.

Nepokretnosti za reprezentativne potrebe autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave uređuju se aktom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Nepokretnosti za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava

Član 58

Nepokretnosti za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava u svojini Republike Srbije u inostranstvu koriste se u skladu sa zakonom kojim se uređuju spoljni poslovi.

Nepokretnosti za posebne namene

Član 59

Nepokretnosti za posebne namene, u smislu ovog zakona, su nepokretne stvari za vojne potrebe koje koristi ministarstvo nadležno za poslove odbrane i Vojska Srbije i nepokretne stvari za potrebe poslova bezbednosti iz delokruga ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i službi bezbednosti.

Šta se smatra nepokretnim stvarima za posebne namene iz stava 1. ovog člana bliže se uređuje posebnim zakonom.

4.3.2. Pokretne stvari

Prevozna sredstva

Član 60

Prevozna sredstva, u smislu ovog zakona, jesu motorna vozila, vazduhoplovi, plovni objekti, šinska vozila i druga sredstva koja služe za potrebe organa Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i zaposlenih u tim organima.

Prevozna sredstva se koriste za obavljanje službenih poslova organa iz stava 1. ovog člana, u skladu s potrebama i njihovom namenom.

Vlada uređuje način korišćenja prevoznih sredstava u svojini Republike Srbije.

Način korišćenja prevoznih sredstava u svojini autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave uređuje se propisom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Oprema i potrošni materijal

Član 61

Opremom i potrošnim materijalom, u smislu ovog zakona, smatraju se računarski sistemi, birotehnička oprema, sredstva veza, laboratorijska oprema, kancelarijski nameštaj i drugi predmeti potrebni za rad organa.

Predmeti posebne vrednosti

Član 62

Predmeti istorijskodokumentarne, kulturne i umetničke vrednosti, u smislu ovog zakona, jesu pisani i drugi istorijski dokumenti, skulpture, slike, predmeti od plemenitih metala, tapiserije i drugi predmeti likovne i primenjene umetnosti, kao i drugi predmeti i dela, odnosno druga imovinska prava, od istorijsko-dokumentarnog, kulturnog i umetničkog značaja u javnoj svojini.

Predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se, na zahtev muzeja i drugih kulturnih institucija, dati na korišćenje radi izlaganja.

O davanju predmeta iz stava 2. ovog člana zaključuje se ugovor u pismenom obliku, kojim se posebno uređuju pitanja osiguranja, prevoza, čuvanja, zaštite i vraćanja tih predmeta.

Vlada bliže uređuje način korišćenja, upravljanja, čuvanja i zaštite predmeta istorijsko-dokumentarne, kulturne i umetničke vrednosti u javnoj svojini.

Pokretne stvari za posebne namene

Član 63

Pokretne stvari za posebne namene, u smislu ovog zakona, jesu: naoružanje, vojna i tehnička oprema, prevozna sredstva i druge pokretne stvari za vojne potrebe koje koristi ministarstvo nadležno za poslove odbrane i Vojska Srbije i koje za potrebe poslova bezbednosti koriste ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i službe bezbednosti.

Šta se smatra pokretnim stvarima za posebne namene iz stava 1. ovog člana bliže se uređuje posebnim zakonom.

4.4. Evidencija stvari u javnoj svojini

Nadležnost i način vođenja evidencije

Član 64

Organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave vode evidenciju o stanju, vrednosti i kretanju sredstava u javnoj svojini koje koriste, u skladu sa zakonom.

Organi iz stava 1. ovog člana vode posebnu evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini koje koriste.

Organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave dužni su da podatke iz evidencije nepokretnosti iz stava 2. ovog člana dostavljaju Direkciji, koja vodi jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini.

Vlada uredbom propisuje sadržinu i način vođenja evidencije nepokretnosti iz stava 2. ovog člana, kao i rokove dostavljanja podataka i način vođenja jedinstvene evidencije iz stava 3. ovog člana.

Organi autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave dužni su da vode evidenciju nepokretnosti u svojini autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave koje koriste, u skladu sa uredbom iz stava 4. ovog člana.

Javno preduzeće, društvo kapitala, zavisno društvo kapitala, ustanova ili drugo pravno lice čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave vodi evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini koje koristi.

Podatke iz evidencije nepokretnosti iz stava 6. ovog člana, javno preduzeće, društvo kapitala, zavisno društvo kapitala, ustanova, javna agencija i drugo pravno lice čiji je osnivač Republika Srbija, dostavljaju Direkciji, koja vodi jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini.

Podatke iz evidencije nepokretnosti iz stava 6. ovog člana, javno preduzeće, društvo kapitala, zavisno društvo kapitala, ustanova ili drugo pravno lice čiji je osnivač autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave dostavljaju nadležnom organu osnivača, koji te podatke dostavlja Direkciji, koja vodi jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave vodi jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u svojini autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, u skladu sa uredbom iz stava 4. ovog člana.

Jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini iz stava 3. ovog člana, Direkcija vodi kao javnu i elektronsku bazu podataka, osim za nepokretnosti za posebne namene iz člana 59. ovog zakona.

4.5. Primanje i davanje poklona u odnosima sa inostranstvom

Primanje i zadržavanje poklona

Član 65

Pokloni koje funkcioneri, poslanici, državni službenici i druga lica, za koja je odlučeno da u odnosima sa inostranstvom predstavljaju Republiku Srbiju, prime od predstavnika strane države, organizacije ili institucije u stranoj državi ili stranog državljanina, međunarodne organizacije ili njenog organa, postaju svojina Republike Srbije.

Pokloni koje predstavnici autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave dobiju u vršenju poslova predstavljanja autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave u međunarodnoj saradnji, postaju javna svojina autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, funkcioneri, poslanici, državni službenici i druga lica za koja je odlučeno da u odnosima sa inostranstvom predstavljaju Republiku Srbiju, odnosno predstavnici autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave u poslovima međunarodne saradnje, mogu steći pravo svojine na prigodnom poklonu manje vrednosti, koji ne može biti u novcu, a koji se daje za uspomenu ili u znak međunarodne saradnje ili solidarnosti.

Pod prigodnim poklonom manje vrednosti, u smislu ovog zakona, podrazumeva se poklon čija vrednost ne prelazi iznos utvrđen zakonom kojim se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

Procena vrednosti, prijava i predaja poklona

Član 66

U pogledu procene vrednosti, prijave i predaje poklona u svojinu primaocu poklona shodno se primenjuju odgovarajuće odredbe kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

Uređivanje čuvanja i korišćenja poklona u javnoj svojini

Član 67

Vlada uređuje način i rokove predaje, čuvanja i korišćenja poklona koji ostaju u javnoj svojini.

Davanje poklona

Član 68

Predstavnicima međunarodne organizacije ili njenih organa, strane države, organa strane države, organizacije ili institucije strane države ili stranom državljaninu mogu se, na osnovu odluke nadležnog organa, izuzetno, za uspomenu ili u znak međunarodne saradnje ili solidarnosti iz javne svojine dati prigodni pokloni manje vrednosti domaće proizvodnje.

Narodna skupština, odnosno telo koje ona ovlasti, predsednik Republike i Vlada mogu odlučiti da se šefu strane države, predsedniku parlamenta strane države ili predsedniku vlade strane države može dati poklon čija je vrednost veća od iznosa predviđenog u članu 65. stav 4. ovog zakona.

4.6. Nadzor

Nadležnost i izveštavanje

Član 69

Nadzor nad primenjivanjem odredaba ovog zakona i na osnovu njega donetih podzakonskih propisa o pribavljanju, korišćenju, upravljanju i raspolaganju stvarima u svojini Republike Srbije vrši ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, nadzor nad primenjivanjem odredaba ovog zakona i drugih propisa u vezi sa pribavljanjem, korišćenjem, upravljanjem i raspolaganjem stvarima u svojini Republike Srbije koje koristi ministarstvo nadležno za poslove odbrane, Vojska Srbije i vojne službe bezbednosti vrši ministarstvo nadležno za poslove odbrane, stvarima koje koristi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove - to ministarstvo, a stvarima koje koristi Bezbednosno-informativna agencija - ta agencija.

Nadzor nad primenjivanjem odredaba ovog zakona i na osnovu njega donetih podzakonskih propisa o pribavljanju, korišćenju, upravljanju i raspolaganju stvarima u svojini autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, vrši organ utvrđen propisom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

U vršenju nadzora iz st. 1 - 3. ovog člana nadležni organi imaju pravo neposrednog uvida u evidenciju i dokumentaciju o pribavljanju, korišćenju, upravljanju i raspolaganju stvarima u javnoj svojini.

O utvrđenom stanju organi iz st. 1. i 2. ovog člana imaju pravo i dužnost da obaveste Vladu i da predlože mere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti ili nezakonitosti.

Obaveze korisnika sredstava kod kojih se vrši nadzor

Član 70

Organi i drugi korisnici sredstava u javnoj svojini kod kojih se vrši nadzor dužni su da organu koji vrši nadzor omoguće uvid u evidenciju i dokumentaciju o pribavljanju, korišćenju, upravljanju i raspolaganju stvarima u javnoj svojini, kao i da mu daju potrebna objašnjenja i pruže pomoć u vršenju tog nadzora.

Dostavljanje izveštaja

Član 71

Direkcija podnosi Vladi godišnji izveštaj o stanju nepokretnosti u javnoj svojini, najkasnije do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

Ministarstvo nadležno za poslove odbrane i ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove podnose Direkciji godišnje izveštaje o stanju nepokretnosti u svojini Republike Srbije koje koriste, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

III USPOSTAVLJANJE JAVNE SVOJINE REPUBLIKE SRBIJE, AUTONOMNE POKRAJINE I JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Osnovna pravila

Član 72

Nepokretnosti, pokretne stvari i druga sredstva (u daljem tekstu: sredstva) koja su, na osnovu Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 53/95, 3/96 - ispravka, 54/96, 32/97 i 101/05 - dr. zakon), na dan stupanja na snagu ovog zakona u državnoj svojini, postaju sredstva u javnoj svojini Republike Srbije, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Prirodna bogatstva, dobra od opšteg interesa, dobra u opštoj upotrebi u državnoj svojini (izuzev dobara koja po ovom zakonu pripadaju Autonomnoj pokrajini Vojvodine i jedinici lokalne samouprave), kao i sredstva koja na dan stupanja na snagu ovog zakona koriste Republika Srbija, državni organi i organizacije, ustanove i druge organizacije čiji je osnivač Republika Srbija, danom stupanja na snagu ovog zakona postaju sredstva u javnoj svojini Republike Srbije.

Na sredstvima iz stava 1. ovog člana, uključujući i sredstva u inostranstvu, koja koriste autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave uspostavlja se pravo javne svojine autonomne pokrajine, odnosno pravo javne svojine jedinice lokalne samouprave, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Sredstvima iz stava 3. ovog člana, koja koriste autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave smatraju se sredstva u državnoj svojini na kojima su na dan stupanja na snagu ovog zakona upisani kao korisnici autonomna pokrajina, organi i organizacije autonomne pokrajine, odnosno jedinica lokalne samouprave i organi i organizacije jedinice lokalne samouprave, kao i sredstva koja autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave i ovi organi i organizacije koriste na osnovu pravnog osnova koji može predstavljati osnov za njihov upis u javnu knjigu kao korisnika sredstava. Ako je kao korisnik sredstava u državnoj svojini upisana mesna zajednica, odnosno druga organizacija sa odgovarajućim nazivom (mesni narodni odbor i sl.), pravo javne svojine stiče jedinica lokalne samouprave, a mesna zajednica pravo korišćenja.

Pod sredstvima iz stava 3. ovog člana smatraju se i sredstva:

- koja koriste ustanova i druga organizacija čiji je osnivač autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, odnosno mesna zajednica;

- komunalne mreže;

- ulice, trgovi, javni parkovi na kojima pravo javne svojine stiče jedinica lokalne samouprave na čijoj su teritoriji;

- dobra koja koriste javna preduzeća čiji je osnivač Autonomna pokrajina Vojvodina saglasno Zakonu o utvrđivanju nadležnosti Autonomne pokrajine Vojvodine a koja im nisu uložena, niti po ovom zakonu mogu biti uložena u kapital, osim dobara koja po zakonu mogu biti isključivo u svojini Republike Srbije;

- u potpunosti izgrađena iz budžeta Autonomne pokrajine Vojvodine, iz dela koji se po Ustavu Republike Srbije koristi za finansiranje kapitalnih rashoda, pod uslovom da ta sredstva mogu biti u javnoj svojini Autonomne pokrajine Vojvodine, u skladu sa ovim zakonom;

- kanalske mreže na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, osim ako su deo plovnih puteva;

- objekti na teritoriji bivših jugoslovenskih republika koji su bili u društvenoj svojini, na kojima je kao nosilac prava raspolaganja bila ili je upisana Autonomna pokrajina Vojvodina, odnosno jedinica lokalne samouprave ili ustanova čiji je osnivač Autonomna pokrajina Vojvodine, odnosno jedinica lokalne samouprave.

U nepokretne stvari iz st. 4. i 5. ovog člana ne ulaze nepokretnosti u državnoj svojini koje su organu i organizaciji, ustanovi i drugoj organizaciji date na privremeno korišćenje.

Na nepokretnostima u državnoj svojini na kojima pravo korišćenja ima javno preduzeće i društvo kapitala čiji je osnivač ili član Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, uspostavlja se, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom, svojina tog javnog preduzeća odnosno društva kapitala, izuzev na komunalnim mrežama, na nepokretnostima iz člana 20. stav 2. ovog zakona i na nepokretnostima koje se na osnovu ovog zakona ne mogu ulagati u kapital, odnosno koja mogu biti isključivo u javnoj svojini.

Odredba stava 7. ovog člana shodno se primenjuje i na nepokretnosti kod kojih je pravo korišćenja preneto saglasno zakonu na zavisna društva kapitala pravnih lica iz tog stava.

Odredbe st. 7. i 8. ovog člana ne primenjuju se na nepokretnosti u državnoj svojini koje su date na privremeno korišćenje.

Po osnovu sticanja svojine javnog preduzeća i društva kapitala na nepokretnostima iz stava 7. ovog člana, Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave stiču akcije ili udele u javnom preduzeću odnosno društvu kapitala, ukoliko akcije, odnosno udele po tom osnovu nisu stekle do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Na pokretnim stvarima koje koriste organi i organizacije iz stava 4. ovog člana i pravno lice iz st. 7. i 8. ovog člana, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, odnosno pravno lice stiče pravo svojine danom stupanja na snagu ovog zakona.

Radi sprovođenja odredaba ovog člana izvršiće se, po potrebi, promene osnivačkog akta, odnosno statuta, promene u poslovnoj evidenciji i upis u registar privrednih subjekata.

Odredbe ovog člana u pogledu sticanja javne svojine autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, ne primenjuju se na dobra od opšteg interesa koja nisu navedena u stavu 2. ovog člana i na građevinsko zemljište koje je na dan stupanja na snagu ovog zakona u državnoj svojini.

Organ nadležan za vođenje javne evidencije o nepokretnostima i pravima na njima izvršiće, po službenoj dužnosti, upis prava javne svojine Republike Srbije na nepokretnostima iz stava 2. ovog člana.

Član 73

Autonomnoj pokrajini Vojvodini pripadaju i sredstva stvorena ulaganjima AP Vojvodine, koja su joj potrebna za ostvarivanje njenih nadležnosti na poslovima uređenim Ustavom Republike Srbije, zakonom i Zakonom o utvrđivanju nadležnosti AP Vojvodine.

Vlada Republike Srbije će svojim aktom utvrditi sredstva iz stava 1. ovog člana u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, na poslovima rudarstva i energetike, sajmova i drugih privrednih manifestacija, javnog informisanja,

zaštite kulturnih dobara, nauke i tehnološkog razvoja i drugih poslova predviđenih Zakonom o utvrđivanju nadležnosti AP Vojvodine.

Nepokretnosti neophodne Republici Srbiji

Član 74

Izuzetno od odredaba člana 72. stav 4. i stav 5. alineja prva ovog zakona na nepokretnostima koje na dan stupanja na snagu ovog zakona faktički koriste Republika Srbija, odnosno državni organi i organizacije, Republika Srbija danom stupanja na snagu ovog zakona stiče:

- javnu svojinu ukoliko na nepokretnostima na dan stupanja na snagu ovog zakona nisu kao korisnici ili nosioci prava korišćenja upisani drugi nosioci javne svojine, ili od njih osnovane ustanove i druge organizacije;

- javnu svojinu ukoliko su nepokretnosti namenjene za reprezentativne potrebe državnih organa i Republike Srbije ili služe za smeštaj stranih diplomatsko-konzularnih predstavništava, bez obzira na stanje korisnika, odnosno nosioca prava korišćenja u javnom registru nepokretnosti i prava na njima;

- pravo besteretnog korišćenja u trajanju od 10 godina ukoliko su na nepokretnostima na dan stupanja na snagu ovog zakona upisani kao korisnici ili nosioci prava korišćenja drugi nosioci javne svojine ili od njih osnovane ustanove i druge organizacije.

Pravo besteretnog korišćenja u smislu stava 1. alineja treća ovog člana stiče se i u slučaju delimičnog korišćenja određene nepokretnosti - na delu koji se faktički koristi, a prema popisu koji će sačiniti korisnici nepokretnosti.

U slučajevima iz stava 1. alineja treća i stava 2. ovog člana, nadležni organi Republike Srbije i Autonomne pokrajine Vojvodine, odnosno jedinice lokalne samouprave mogu se sporazumeti da se umesto predmetne nepokretnosti Republici Srbiji, odnosno državnim organima i organizacijama obezbedi korišćenje druge nepokretnosti pod istim uslovima.

Građevinsko zemljište

Član 75

Konstituisanje prava javne svojine na građevinskom zemljištu u državnoj svojini uređuje se posebnim zakonom.

Način sticanja javne svojine na nepokretnostima i podnošenje zahteva

Član 76

Pravo javne svojine autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave na nepokretnostima iz člana 72. ovog zakona stiče se upisom prava javne svojine u javnu knjigu o nepokretnostima i pravima na njima.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave podnosi nadležnom organu za upis prava na nepokretnostima zahtev za upis prava javne svojine autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave na osnovu odredaba ovog zakona.

Uz zahtev iz stava 2. ovog člana podnosi se izvod iz javne knjige u koju se upisuju prava na nepokretnostima ili druga isprava kojom se dokazuje pravo korišćenja, odnosno svojstvo korisnika nepokretnosti, kao i potvrda Republičke direkcije za imovinu da su nepokretnosti prijavljene za jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u državnoj svojini saglasno zakonu.

U slučaju kad nepokretnost nije evidentirana kod Direkcije korisnik nepokretnosti je dužan da podnese evidencionu prijavu na propisanom obrascu.

Rok za podnošenje zahteva

Član 77

Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave podnose zahtev za upis prava javne svojine iz člana 76. stav 2. ovog zakona u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ukoliko se zahtev za upis prava javne svojine za određenu nepokretnost ne podnese u roku iz stava 1. ovog člana, nadležni organ za upis prava na nepokretnostima, izvršiće, po službenoj dužnosti, na toj nepokretnosti upis prava javne svojine Republike Srbije, uz zadržavanje postojećeg upisa prava korišćenja, odnosno korisnika.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ukoliko autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave ne podnese zahtev za upis prava javne svojine u smislu stava 1. ovog člana, u roku od 10 godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, nadležni organ za upis prava na nepokretnostima izvršiće, po službenoj dužnosti, brisanje prava korišćenja, odnosno korisnika.

Član 77a

Nadležni organ za upis prava na nepokretnostima dužan je da po službenoj dužnosti, po sili zakona, izvrši upis prava javne svojine jedinice lokalne samouprave na nepokretnostima iz člana 72. stav 5. alineja 3. ovog zakona.

Rešenje po zahtevu za upis

Član 78

Po zahtevu za upis nadležan organ donosi rešenje, koje dostavlja podnosiocu zahteva i Državnom pravobranilaštvu.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

Upis prava vrši se na osnovu pravosnažnog rešenja iz stava 1. ovog člana.

Zahtev za upis prava javne svojine autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave na nepokretnostima iz člana 72. ovog zakona usvojiće se ako je uz zahtev ili naknadno organu nadležnom za upis dostavljena potvrda Agencije za restituciju da za tu nepokretnost nije podnet zahtev za vraćanje oduzete imovine u skladu sa Zakonom o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju ("Službeni glasnik RS", br. 72/11, 108/13, 142/14 i 88/15 - US).

Za nepokretnosti koje su prijavljene i evidentirane u skladu sa Zakonom iz stava 4. ovog člana, zahtev za upis prava javne svojine autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave na nepokretnostima iz člana 72. ovog zakona usvojiće se ako je uz zahtev ili naknadno organu nadležnom za upis dostavljeno jedno od sledeća dva rešenja:

1) rešenje kojim se odbija zahtev za vraćanje imovine i obeštećenje;

2) rešenje kojim se utvrđuje pravo na obeštećenje.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, ako su za to ispunjeni propisani uslovi, organ nadležan za upis dozvoliće upis javne svojine autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i kad nije dostavljena jedna od isprava iz stava 4. ovog člana, pod uslovom da se iz podnetog zahteva i dostavljene dokumentacije nedvosmisleno može utvrditi da je vraćanje predmetne nepokretnosti u naturalnom obliku ranijem vlasniku, odnosno njegovom zakonskom nasledniku isključeno po zakonu kojim se uređuje vraćanje oduzete imovine i obeštećenje.

Posledice odbijanja zahteva

Član 79

Ukoliko zahtev za upis prava javne svojine autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave bude pravnosnažno odbijen, smatraće se da je nepokretnost u javnoj svojini Republike Srbije i nadležni organ izvršiće, po službenoj dužnosti, upis tog prava.

Posebna svojinska ovlašćenja autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave

Član 80

Danom stupanja na snagu ovog zakona na nepokretnostima iz člana 72. st. 4. i 5. ovog zakona uspostavljaju se posebna svojinska ovlašćenja autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu preduzimati sve akte raspolaganja nepokretnostima iz stava 1. ovog člana, osim otuđenja nepokretnosti iz javne svojine bez saglasnosti Vlade.

O otuđenju nepokretnosti iz stava 1. ovog člana odlučuje Vlada na predlog koji može podneti autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, a prihod po osnovu otuđenja nepokretnosti uplaćuje se u budžet autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Akti otuđenja nepokretnosti iz člana 72. st. 4. i 5. ovog zakona suprotno odredbama ovog člana ništavi su.

Odredbe st. 1 - 4. ovog člana primenjivaće se do pravosnažnosti rešenja o upisu prava javne svojine po zahtevu iz člana 76. stav 2, odnosno po zahtevu iz člana 82a stav 1. ovog zakona.

U svemu ostalom, u pogledu raspolaganja i korišćenja nepokretnosti iz stava 1. ovog člana, do pravosnažnosti rešenja o upisu iz stava 5. ovog člana shodno će se primenjivati odgovarajuće odredbe ovog zakona.

Prekršaj

Član 81

Kaznom zatvora od 30 do 60 dana i novčanom kaznom od 100.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave koji donese akt o otuđenju nepokretnosti suprotno članu 80. stav 2. ovog zakona, kao i lice u organu autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave koje na osnovu takvog akta potpiše ugovor o otuđenju nepokretnosti.

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave ako:

1) ne vodi evidenciju o stanju, vrednosti i kretanju sredstava u javnoj svojini koje koriste (član 64. st. 1, 2, 5. i 9.);

2) u propisanom roku ne dostavi Direkciji podatke iz evidencije koju vodi u cilju vođenja jedinstvene evidencije nepokretnosti u javnoj svojini (član 64. st. 3. i 8.).

Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne vodi evidenciju o stanju, vrednosti i kretanju sredstava u javnoj svojini koje koriste (član 64. stav 6.);

2) u propisanom roku ne dostavi Direkciji podatke iz evidencije koju vodi u cilju vođenja jedinstvene evidencije nepokretnosti u javnoj svojini (član 64. stav 7.).

Za prekršaj iz stava 3. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara.

Upis prava svojine javnog preduzeća i društva kapitala

Član 82

Pravo svojine javnog preduzeća i društva kapitala na nepokretnostima iz člana 72. st. 7, 8. i 9. ovog zakona, stiče se upisom u javnu evidenciju o nepokretnostima i pravima na njima.

Uz zahtev za upis prava svojine iz stava 1. ovog člana podnosi se izvod iz javne knjige u kojoj se upisuju prava na nepokretnostima ili druga isprava kojom se dokazuje pravo korišćenja, akt o saglasnosti nadležnog organa osnivača, izmena osnivačkog akta i potvrda Direkcije da su nepokretnosti prijavljene radi upisa u jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u skladu sa zakonom.

Javno preduzeće odnosno društvo kapitala, kao i njihova zavisna društva podnose zahtev za upis prava svojine u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Neće se dozvoliti upis prava svojine javnog preduzeća i društva kapitala na:

1) prirodnim bogatstvima;

2) dobrima u opštoj upotrebi;

3) mrežama u javnoj svojini;

4) nepokretnostima iz člana 20. stav 2. ovog zakona koje su poverene javnom preduzeću, odnosno društvu kapitala, odnosno njihovom zavisnom društvu radi davanja u zakup odnosno na korišćenje;

5) nepokretnostima koje koriste organi i organizacije nosioca prava javne svojine na tim nepokretnostima;

6) poljoprivrednom i građevinskom zemljištu i drugim nepokretnostima koje nisu uložene, niti se mogu uložiti u kapital javnog preduzeća i društva kapitala, odnosno koje mogu biti isključivo u javnoj svojini.

Odredbe člana 78. st. 4, 5. i 6. ovog zakona shodno će se primenjivati i kod rešavanja po zahtevu za upis prava svojine javnog preduzeća i društva kapitala na nepokretnostima iz stava 1. ovog člana.

Upis prava svojine javnog preduzeća i društva kapitala na nepokretnostima iz stava 1. ovog člana ne može se izvršiti bez pisane saglasnosti osnivača, koju daje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, a za javna preduzeća i društva kapitala čiji je osnivač Republika Srbija - Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za oblast kojoj pripada delatnost javnog preduzeća, odnosno društva kapitala.

Upis prava svojine javnog preduzeća i društva kapitala neće se dozvoliti i u drugim slučajevima postojanja zabrane upisa, odnosno sticanja svojine javnog preduzeća i društva kapitala.

Ukoliko se zahtev za upis prava svojine za određenu nepokretnost ne podnese u roku iz stava 3. ovog člana, ili taj zahtev bude pravosnažno odbijen, organ nadležan za upis prava na nepokretnostima izvršiće, po službenoj dužnosti, upis prava javne svojine Republike Srbije - ako je reč o zahtevu javnog preduzeća, odnosno društva kapitala čiji je osnivač Republika Srbija, a ako je reč o zahtevu javnog preduzeća odnosno društva kapitala čiji je osnivač autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave - organ nadležan za upis izvršiće, po službenoj dužnosti, upis prava javne svojine autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave ako su za to ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.

Do upisa prava svojine podnosioca zahteva za upis, odnosno prava javne svojine osnivača iz stava 8. ovog člana, javno preduzeće i društvo kapitala koji imaju pravo korišćenja zadržavaju pravo korišćenja na predmetnim nepokretnostima sa pravima i obavezama koje imaju na dan stupanja na snagu ovog zakona. Otuđenje ovog prava ne može se izvršiti bez saglasnosti osnivača, a akt o otuđenju suprotno ovoj odredbi ništav je.

Zabrana za upis iz stava 4. tačka 4) ovog člana nije smetnja da se nepokretnost u javnoj svojini, na osnovu odluke Vlade, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, u skladu sa ovim zakonom, prenese u svojinu javnog preduzeća, odnosno društva kapitala.

Član 82a

Izuzetno od člana 77. stav 2. i člana 82. stav 8. ovog zakona, upis prava javne svojine autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, odnosno prava svojine javnog preduzeća i društva kapitala, izvršiće se i u slučaju kad se zahtev za upis ne podnese u roku iz člana 77. stav 1. i člana 82. stav 3. ovog zakona, na osnovu naknadnog zahteva za upis prava svojine, ako su za to ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.

Naknadni zahtev za upis prava svojine iz stava 1. ovog člana može se podneti najkasnije do 31. decembra 2020. godine.

Poreski tretman

Član 83

Sticanje prava javne svojine autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave ili utvrđivanje prava privatne svojine na osnovu odredaba ovog zakona ne smatra se prometom dobara u smislu zakona kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, odnosno prenos apsolutnih prava.

Prilikom podnošenja zahteva na upis prava na nepokretnostima, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave kao podnosioci zahteva nisu u obavezi da plate administrativne i sudske takse, niti troškove za rad i pružanje usluga Republičkog geodetskog zavoda, koji padaju na teret tog organa. Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave dužne su da plate naknadu za rad geodetske organizacije u slučaju kad je njeno angažovanje neophodno za pravilno rešenje zahteva.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Postupci pokrenuti po Zakonu o sredstvima

Član 84

Postupci po osnovu čl. 8, 8a i 8b Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 53/95, 3/96 - ispravka, 54/96, 32/97 i 101/05 - dr. zakon - u daljem tekstu: Zakon o sredstvima) koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona obustavljaju se danom stupanja na snagu ovog zakona.

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona po osnovu člana 48. Zakona o sredstvima, u kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona nije doneta odluka Vlade o utvrđivanju udela državne svojine u pravnom licu, nastaviće se i okončati u skladu sa Zakonom o sredstvima.

Postupci po osnovu člana 48. Zakona o sredstvima u kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona doneta odluka Vlade o utvrđivanju udela državne svojine u pravnom licu okončaće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme otpočinjanja postupka.

Konvalidacija

Član 85

Vlada može naknadno dati saglasnost u smislu čl. 8. i 8a Zakona o sredstvima na ugovor o pribavljanju nepokretnosti u državnu svojinu, odnosno o otuđenju nepokretnosti iz državne svojine zaključen do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako su za punovažnost tog ugovora ispunjeni svi propisani uslovi, osim postojanja saglasnosti Vlade i ako su obaveze po takvom ugovoru u potpunosti izvršene.

Direkcija može, po prethodno pribavljenom mišljenju Državnog pravobranilaštva, naknadno dati saglasnost u smislu člana 8a Zakona o sredstvima na ugovor o pribavljanju nepokretnosti u državnu svojinu, zaključen do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako su za punovažnost tog ugovora ispunjeni svi propisani uslovi, osim postojanja saglasnosti Direkcije i ako su obaveze po takvom ugovoru u potpunosti izvršene.

Kod pribavljanja nepokretnosti saglasnost se može dati i ako nije sproveden postupak javnog nadmetanja, odnosno prikupljanja pismenih ponuda, a prethodne i naknadne saglasnosti Vlade, odnosno Direkcije za takvo pribavljanje nepokretnosti date do dana stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi.

Danom stupanja na snagu ovog zakona vrši se konvalidacija svih ugovora o nabavci stanova koje je, nakon stupanja na snagu Zakona o sredstvima, do 7. novembra 2001. godine, kao ugovorna strana, u ime Republike Srbije, zaključilo Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Prestanak važenja zakona i primena podzakonskih akata

Član 86

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o sredstvima u svojini Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 53/95, 3/96 - ispravka, 54/96, 32/97 i 101/05 - dr. zakon) i Zakon o imovini Savezne Republike Jugoslavije ("Službeni list SRJ", br. 41/93, 50/93 - dr. zakon, 24/94 - dr. zakon, 28/96 - dr. zakon, 30/96 i 30/00 - US).

Podzakonski akti doneti na osnovu zakona iz stava 1. ovog člana primenjivaće se do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Dostavljanje podataka Direkciji

Član 87

Do sticanja prava javne svojine autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, svi podaci o evidenciji nepokretnosti u javnoj svojini dostavljaju se Republičkoj direkciji za imovinu, u skladu sa propisima koji važe na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Upis po službenoj dužnosti prava javne svojine Republike Srbije

Član 88

Nadležni organ za upis prava na nepokretnostima dužan je da po stupanju na snagu ovog zakona, bez odlaganja, po službenoj dužnosti izvrši upis prava javne svojine Republike Srbije na nepokretnostima na kojima je u evidenciji nepokretnosti i prava na njima upisano pravo Savezne Republike Jugoslavije, odnosno Državne zajednice Srbija i Crna Gora.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 89

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primena Zakona na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija

Član 90

Do prestanka funkcionisanja međunarodne uprave uspostavljene u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija, u pogledu pitanja koja se odnose na sredstva u svojini Republike Srbije primenjivaće se odgovarajuće odredbe Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 53/95, 3/96 - ispravka, 54/96, 32/97 i 101/05 - dr. zakon).

Stupanje na snagu

Član 91

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni član Zakona o izmeni Zakona o javnoj svojini

("Sl. glasnik RS", br. 88/2013)

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni član Zakona o izmenama Zakona o javnoj svojini

("Sl. glasnik RS", br. 105/2014)

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni član Zakona o izmeni i dopuni Zakona o javnoj svojini

("Sl. glasnik RS", br. 108/2016)

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnoj svojini

("Sl. glasnik RS", br. 113/2017)

Član 18

Od dana stupanja na snagu ovog zakona ne može se sprovesti započeto prinudno izvršenje na predmetima koji po ovom zakonu ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja.

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".